

av bølgekraftverket på Sotra sist søndag; kvarts, feltspat, epidot og jernglans, - se det! ghw



## NYTT FRA FORENINGENE

### Bergkrystallen Geologiforening

#### Leiaren har ordet

Kjære medlem

No på slutten av året kan vi sjå tilbake på eit aktivt år, der vi har hatt fleire interessante medlemsmøter. Og vi har hatt mange fine turar, og ein del av oss var også på Steintreffen på Lom. Og en del av medlemene har vore langt ute å reist i summar, så vi ser fram til mange interessante foredrag. Det ser ut til at medlemene har funne seg godt til rette, med å ha møtelokale på Volda Industri AS i Furene. Vi har i løpet av året fått mange nye medlemmer.

Styret i foreninga ser det som viktig at bladet Stein fortsetter som eit fagleg informasjon til medlemene. Vi har derfor kjøpt aksje for kr 1000; i bladet for å støtte opp om det.

Styret i geologiforeninga arbeider vidare med ein del saker, som er utvikle og lage eit steinprodukt som vi kan bruke som gåve frå geologiforeninga ved visse anledningar, Vi arbeider også vidare med og få til eit transportabel utstillingsskap for stein. Det pågår også arbeid med å få aktuelle foredragshaldar til medlemsmøta. Dessutan med å utvikle kontakta med andre geologiske foreningar og geologiske miljø. Geologiforeinga skal være ein triveleg møteplass for alle steintresert i sitt område, både når det gjelder det sosiale og det faglege

tilbodet.

Vi ser fram til ein aktiv vinter, med stor aktivitet både på sliperommet og på medlemsmøta.

*Oddvin Furnes*

#### Medlemstur til ytre Nordfjord og Bremanger

**sundag 21. mai år 2000**

Veret var bra med utsikt til å bli godt i turområdet då 18 personar i 9 bilar starta med Lauvstadferja frå Volda om morgonen. Som avtala møtte vi turleiaren Klaus-Dieter Edler ved tunnelen i Almenningsfjellet RV15, der utviklingsarbeid foregjeikk. På steintippen vart det ingen store funn, men noko pen kvarts og stuffar med innslag av svovelkis. Neste stopp var i eit delvis utskote område i Deknepollen ufullført p.g.a. forlatt plan om kjøpesenter. Her gjorde vi del mest interessante funn på heile turen. Med stor iver og glede vart plukka ut: epidot i fine krystallklasar pyritt, hornblende, serpentin, stilbitt og actinolitt - av no 22 turdeltakarar . Uhøvelege sundagsruter med ferja Måløy-Oldeide og retur gav oss berre 3 timar på Klubben ved Skatestraumen og i Berlepollen. Edler hadde ordna med løyve for besøket, og vi vart tekne vel imot av søndagsvaktene i brakka ved tunnelinnslaget. Produksjonsleiar Jostein Fjøsne: gav oss interessant utgreiing om tunnelprosjektet med støtte i kart og teikningar med profilar av traséen. Vi er takksame for det han gav oss, og meir skriftleg informasjon seinare. Leitinga i steinmassen lagd ut langs vegen gav lite av interesse. Fjøsne meinte at i følge prøveboringa vil det bli..betre når dei kom forbi djupaste renna i Skatestraumen, enno var dei ikkje kome halvvegs til Rugsundbya med til dels skifrig og sprukke fjell. Frå fyllmassen som var køyrd til Berlepollen for vegen til Berleneset kom ingen vesentleg nye funn til. På ferja tilbake frå Oldeide k1.17 hadde vi sol og stille sjø. Edler inviterte oss heim på kaffibesøk på køyreturen frå Måløy, og ein heil bilkollonne følgde etter han gjennom Almenningsstunnelen. I nytt, pent hus hogt over fjorden vart vi helsa velkomne av Sigrid, f. Husvegg Vi var fjorten gjester samla til ei hyggestund der vi fekk servert velsmakande kaker til god kaffi eller leskedrikk. Kring oss leika dei to småborna deira. Der er ei storfelt utsikt mot Rugsundtøya og Hornelen i sør frå stova og terrassar i den vakre hagen.- Men omsider mute vi rive oss laus, og etter takketal og farvel gje oss på heimveg. Det hadde vore ein opplevingsrik dag i godt kameratskap.

*Einar Russenes*

## Gyllen septemberdag

Til Egypt ferieturen skulle gå  
men den reisa gjekk reint i stå.  
Eitt eller anna med helsa slo klikk  
så «ferieturen» tip sjukehuset gjekk.  
Skeis gjekk også steinturen til «Olevin»  
meldingar kom om ein dagstur så fin.  
Men så ein fin, gyllen septemberdag  
gjekk ver og helse godt i lag.  
Med bilen i gir og humøret på topp  
vart «Esso» i Ørsta neste stopp.  
Steingalne folk i rekke og rad  
til Follestadalen snart kom av stad.  
Langs ei elv som så stilsleg rann  
vi plukka i nett og godbitar fann.  
Men turen gjekk vidare lenger opp  
ei ny elv vart neste stopp.  
Aashild kom over, men ikkje attende  
vatnet berre over fjellskorne rende.  
Kjell hadde støvlar og han visste råd  
"Kom hit kjerring og heng deg på!"  
På ryggen fint han Aashild bar  
nett slik det sømer seg ein kar.  
Museum på fjellet er sjeldan kost  
ei opplevingsrik stund vi fekk med oss.  
Metta av inntrykk ein fin, gyllen dag  
vi takka for turen i koseleg lag.

*Inger Aarflot*

## Stuffen utevart

Når vi på tur i dal og li,  
vi vel kor bratt skal stien bli.  
For kjekt det er at alle kan,  
frå unge møy til gamal mann.  
Bli med på felles turen,  
så ingen att sit sturen.  
Vi helst vil ha eit brukbart ver,  
så tidleg opp på himmelen ser.  
Med veret ei kan råda,  
kor mykje enn vi skoda.  
Vår forventning den var stor,  
fine funn i moder jord.  
Men om stuffen ute vart,  
kan han finnast etter kvart.  
Vi må ikkje syta,  
naturen verd å nyta.

Utan mat og drikke,  
duger steinfolk ikkje.  
Det sosiale då vi får,  
fram or sekken kaffitår.

Sjeldan tomhendt heim vi går,  
mangt vi finn der foten trår.  
Sume kallar det for skrot,  
rota som låg ned for fot.  
Andre dei eit kunstverk ser,  
gladeleg den med seg ber.  
Neste tur vi håpar på,  
børa skal bli tyngre då.

*Aashild Driveklepp.*

## Sarpsborg Geologiforening

Postboks 401, 1701 Sarpsborg  
Møtelokale: Borregaardsveien 6

Til medlemmene!  
Opstad, 25.12.00  
Medlemsmøte onsdag 3. januar kl. 19:00

På det nye årets første møte far vi besøk Atle Michalsen fra Fredrikstad Geologiforening. Han vil vise lysbilder og steinprøver og fortelle om: Mineralforekomster på Sørøya i Vest-finnmark

Atle bodde på Sørøya i fire år, og brukte de korte sommersesongene flittig til å undersøke hva som finnes av mineraler og naturstein på den sørlige delen av øya. Han hadde en fin artikkel om temaet i Stein nr. 2/2000. Som vanlig blir det kaffe, kaker og utlodning. Mikroskopet og biblioteket er selvfølgelig tilgjengelig. Vi åpner døra kl. 18:00.

Årsmøtet blir onsdag 14. februar. Sakspapirer kommer i neste sending. Saker man ønsker behandlet på årsmøtet må være styret i hende senest 14. januar.

Vårens program er ikke helt klart ennå, men følgende er fastlagt:

Onsdag 7. mars: Roy Kristiansen: Sekundære uranmineraler i Norge

Onsdag 4. april: Hans Jørgen Berg forteller fra Brasil

Giro for kontingenten kommer med neste brev.

Det er for sent å ønske God Jul, den er forhåpentligvis vel overstått når dette leses. Men vi kan jo ønske alle Godt nytt år!



## STEINSAMLEREN

### Halden Geologiforening starter opp junioravdeling



STEINSAMLEREN

Klubben for barn fra 4. til 7. klasse som synes stein er pent og interessant.

I september 2000 ble det av styret i Halden Geologiforening bestemt at det skulle opprettes en junioravdeling. Vi så at klubben var inne i en for-gubbing- og stagnasjonsfase, og nytt blod og nye aktiviteter følt nødvendige.

Med god hjelp fra rektor Berit Lindstrøm ved Folkvang skole, var lokalene sikret, da vi ikke trodde at klubbens eget lokale ville være stort nok. Det skulle også vise seg å bli sant! Etter å ha sendt ut et informasjonsskriv til byens skoler, dukket hele 38 barn i alderen 9 til 12 år opp på informasjonsmøtet mandag 18 september 2000. Vi ble overveldet og glade og møtene etter dette har brakt enda flere barn til møtene.

Lørdag 21. Oktober hadde Steinsamleren sin første tur. Den gikk til Herrebøkasa pegmatittbrudd og hele 65 personer møtte opp!! Det ble en hektisk oppgave for lederne og mange av foreldrene syntes tydeligvis også at stein var gøy.

I stedet for å referere til møtene, er det sikkert mer matnyttig for klubbene i det ganske land å høre litt om aktiviteter som er gjort og planlagt. Vi er også kjempeinteresserte i å få tilbakemeldinger og tips fra andre som har ideer og erfaring. Sammen kan vi kanskje gjøre et geologisk løft for interesserte barn og ungdommer rundt i bygd og by.

#### «Min første steinsamling»

På hvert møte har alle barn fått «månedens stein». Noen av disse er blitt kjøpt inn og andre er blitt donert. Fra Geoloco i Danmark fikk vi kjøpt en fin pappeske med plastlokk som rommet 12 stk, 3x3 cm brette-esker. Hittil er dinosaurknokkel, agat, kobberkis og rosenkvarts blitt delt ut. Tanken er at dette skal bli en kombinasjon av mineraler, fossiler og bergarter som barna ikke selv så lett kan finne. Med hver stein følger en teoridel tilpasset alderstrinnet.



#### Aktiviteter

Aktiviteten hittil har vært preget av at dette ikke skal bli tørt og kjedelig. Litt teori er ok, men praktiske oppgaver er avgjørende for å treffe barna. Tegning/tegnkonkurranser, gjetteleker, steingjenkjenning, litt video og andre praktiske aktiviteter. Vi har også innført «månedens gjest», der en av klubbens medlemmer besøker oss og forteller om et emne han eller hun fritt velger selv.

#### Turer

Prinsippet er enkelt; intet barn får bli med uten en voksen ledsager. Vi i klubben er kun guider og hjelpere, ikke barnepassere. På siste tur fungerte dette helt flott og også de voksne koste seg på steintur. Dette er selsagt også en fin måte å vise foreldrene hva vi driver med og kanskje også skape interesse hos de voksne. Målene med alle turene bør være; kort reise, noe å finne for alle og ikke for lang varighet. Turen til Herrebøkasa var på 4 timer og det var mer enn nok.

En tur til Paleontologiske Museum for å besøke Jørn Hurum og dinosaurer hans står på vinterprogrammet. Videre tenker vi på småturer i distriktet og en kombinert klubb- og juniortur der sistnevnte foreldre inngår i planene.

#### Kurs

Parallelt med dette går vi ut med et tilbud til juniorgruppas foreldre. De inviteres til et lite 3 kvelders kurs om alt fra geologi til steinsliping. Med litt flaks fanger vi opp noen voksne slik at moderklubben også nyter godt av juniorgruppa.

«Problemene» vi har sett og vil se, er flere. Mange barn skal administreres og «underholdes». Passende lokaler må ordnes, men det bør ikke være så vanskelig. Skoler og andre egnede lokaler finnes nes-



en hard (kvartsittisk?) bergart.

Neste stopp var Forlandsvåg, der turleder viste frem en forekomst som hadde ligget uberørt i mange år (privat veg). Litt grafset vi med oss av flusspat, kalkspat og kvarts, men den største innsatsen la vi ned i skjæringen i svingen ved moloen. Her er det grønn og lilla flusspat sammen med bitte små kvartskrystaller og pyritt. Flusspaten forekommer både som enkeltkrystaller og som aggregater, og kan bli riktig fin ved skikkelig rengjøring. Her inntok vi også vår lunsj i fint men kjølig vær.

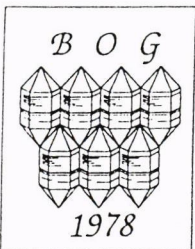
ten over alt. Ildsjelene er nok kanskje det største og avgjørende bøygen; hvem vil og kan og hvor ofte skal dette skje?

Hvis alle hjelper LITT til og ett par medlemmer gjør mer og tar på seg lederrollen, så er dette mulig. Vår «gjest» er en fin løsning, der alle kan bidra med noe, samtidig som det letter presset på lederne.

Medlemsmøte en gang i måneden er med på å unngå at dette skal bli et stort ork, samtidig som det gir barna mulighet til å delta på litt av hvert. Mange barn er aktive, og med ett medlemsmøte i måneden, gis de mulighet til også å være med i STEINKLUBBEN.

Nok en gang; er det andre klubber som har erfaring og ideer rundt juniorgrupper, tar vi gjerne imot tips. Selvsagt vil vi også gi hjelp og råd til klubber som ønsker å prøve på det samme!

*Halden Geologiforening v/ Thor Sørli*



## Bergen og omegn geologiforening

*Referat fra tur til Sotra søndag 16/4-2000*

Med 20 påmeldte deltakere og 10 biler utgjorde vi denne søndagen i april en vesentlig del av

trafikken i Sund kommune. Med turleder Karl Dalen i spissen toget vi sørøver til de sydligste deler av Sotra, og hadde vår første stopp i vegen ned mot Marsteinen. Her har BOG vært før, men fremdeles var det en hel del å finne. Gule, grønne og lilla flusspatskorper sammen med massiv kalkspat kunne hugges ut av et par kalkganger, mens frittstående kalkspatkrystaller kunne finnes i små druserom i

Vi avsluttet dagen ved kalsedonforekomsten i Skogsvåg. Iherdig banking tydet på at det også her ble funnet en del både av kalsedon og kvarts. Turleder var ikke den siste som dro, så det endelige resultatet er ikke kjent, men dagen ga nok en hel del stein til samtlige deltakere.

*Karl Dalen*

Referat fra tur til Gulen søndag 17/9-2000

Ca 15 optimister hadde meldt seg på, og via ferjen fra Leirvåg ankom vi Sløvåg om formiddagen en søndag med overskyet vær. I Sløvåg er det foretatt enorme utsprengetninger både i forbindelse med driften av sementstøperiet og i forbindelse med byggingen av dypvannskai/serviceområde for Mongstad. Det var i veien ned til kaien vi hadde vår første stopp. Her finnes både molybdenglans, pyritt og feltspatkrystaller. Nede på selve kaiområdet fant vi ganske fine pyrittstuffer og også en fin bergart som så ut til å kunne benyttes av de som driver med sliping.

Vi dro videre til Austgulen der turleder Karl Dalen viste en del mindre druser og mineralårer som nok fortsatt kan gi funn for dem som er fornøyd med de små ting. Været var imidlertid i ferd med å slå seg vrangt, så det var ikke med den helt store iver vi gikk løs på fjellet. Vi inntok vår lunsj i bilene, og dro videre til Instefjorden.

Det var etter hvert blitt skikkelig regnvær, så heller ikke i Instefjorden ble det den helt store aktiviteten. Vi krafset litt i et par druser oppe i fjellsiden, men med vannet silende ned i jakkeermet (og de fleste andre steder) ble innsatsen litt lunken. Druser i denne skjæringen har tidligere gitt både kvarts, flusspat, epidot og stilbitt. Noe kan sikkert finnes fremdeles, men da bør værgudene være litt snil-

lere. Drusene krever for øvrig stige idet de sitter ca 2-5 m over bakkenivå.

Vi valgte å avslutte her. Noen valgte å ta hjemturen via Bjordal-Stordalen-Matre mens de øvrige tok Europaveien fatt. En del stein ble det i posene denne dagen også.

*Karl Dalen*

## Vestfold geologiforening

Fra årsmøtereferatet 14. november 2000.

Leder ønsket velkommen til årsmøtet og det var 38 medlemmer tilstede.

.....

5. Fastsettelse av kontinenter og andre godtgjørelser

Det forelå forslag fra styret om å heve kontingen-ten fra kr. 200.- til kr. 250.- for voksen/familiemedlemskap, og fra kr. 100.- til kr. 125.- for barnemedlemskap fra året 2001. Dette ble godkjent av årsmøtet uten kommentarer.

6. Innkomne forslag

Det ble behandlet ett forslag som kom fra nestleder Olaf Mathiassen. Dette gikk ut på å anskaffe datautstyr som skal brukes i forbindelse med utstillinger/skoletjenesten. Det kom fram en del motforestillinger, men årsmøtet ble enige om at det kunne kjøpes inn utstyr for inntil kr. 30.000.-. Om behovet ble større måtte dette godkjennes av medlemmene.

### *Formannen har ordet:*

Det avtroppende styret vil gjerne få takke medlemmene for året som er gått. Vi vil rette en spesiell takk til de i foreningen som har gjort en innsats for å holde hjulene i gang. Foruten den vanlige driften har det i år vært større aktivitet på hobbyrommet etter at vi anskaffet 2 nye slipemaskiner. Vi håper at flere finner veien dit på hobbykveldene utover vinteren. Noen av medlemmene har lagt ned mye arbeid med utstillingen «Geologi som hobby». Den har i høst vært satt opp på Norsk Pensjonistskole i Melsomvik under deres geologiuke, og på Tønsberg Bibliotek 3 uker i november. Vi har fått mange gode tilbakemeldinger og ekstra hyggelig er det med alle skoleklassene som har hatt anledning til å se den. Meningen er at den skal stilles ut på de største bibliotekene i fylket i året som kommer. Vi håper den vil vise at det finnes en aktiv geologiforening i Vestfold. Det nye styret takker for tilliten og håper på et godt samarbeide med mange gode innspill og stor

entusiasme fra medlemmene slik at vi alle kan få størst mulig utbytte av foreningen vår.

Godt nytt år!

På vegne av styret

*Odd Larsen*

## Årsmelding 1999/2000

Vår forening har pr. 18.10.2000 84 medlemskap. Dette er 10 færre enn forrige år.

Styret har vært sammensatt som følger:

Leder Odd Larsen

Nestleder Olaf Mathiassen

Kasserer/Sekretær Kari Larsen

2. styremedlem Karin Vethe

3. styremedlem Terje Akseisen

4. styremedlem Terje Rogstad

5. styremedlem Jan Petter Jacobsen

1. varamedlem m/møteplikt Stig Larsen

2. varamedlem Frode Andersen

3. varamedlem Geir Skaret

### Møter:

Det har vært avholdt 7 styremøter og 9 medlemsmøter. Alle medlemsmøtene har vært avviklet som tradisjonelt 2. tirsdag i måneden med opphold i juni, juli og august. Møtelokalet er Avholdsfolkets Hus i Slagenvn. 26, Tønsberg.

**Novembermøtet 1999 - årsmøtet.** 44 medlemmer var tilstede. Årsmøtet ble avviklet som vanlig - det var ingen spesielle saker som kom opp. Valgkomiteen hadde satt sammen et forslag til nytt styre som ble vedtatt. Årsmøtet ble avsluttet ca. kl. 20.00. Ved en misforståelse var julemøtekåsøren ikke innstilt på å holde noe kåseri den kvelden og det oppsatte programmet med Frode Andersen ble byttet til julemøtet. På kort varsel stilte velvillig vårt eget medlem, Anna Helma Tobiassen, opp med sitt kåseri «Breen som alfarvei - glimt fra Jostedalsbreens historie». Hun fortalte levende og interessante ting fra tidligere tiders trafikk over breen. Kvelden ble som vanlig avsluttet med kaffe og utlodning.

Desembermøtet 1999. Ca 50 medlemmer var tilstede. Det var som vanlig pyntet litt ekstra på dette møtet med blomster og lys. Kveldens kåsør var vårt eget medlem, Frode Andersen, som fortalte om sitt besøk hos vårt eneste medlem på Madagaskar, Knut Edvard Larsen. Det var mange fine og egenartede bilder sammen med historien om mange opplevelser som også inneholdt en matforgiftning som gjorde turen hjem problematisk. Det ble utnevnt 3 nye æresmedlemmer. Dette var etter forslag fra en komite med nestleder Olaf Mathiassen som initiativtaker.

De som ble funnet fortjente til denne ære var, Svein Arne Berge, Thor Andersen og Odd Larsen. De fikk hyggelige ord, diplom og blomster. Kakebordet var som vanlig bugnende og alle koste seg. Utlodningen var også stor og fin, og trekningen tok lang tid slik at møtet ble avsluttet noe senere enn vanlig.

**Januarmøtet 2000.** 35 medlemmer var tilstede. Kveldens foredragsholder, geolog Sigmund Hansen fra Telemark teologiforening, fortalte om "Kongsbergsølvet og mynthistorien". Han hadde med seg både sølvstuffer og mynter til utstilling og han ga oss litt innsikt i myntenenes historie. Vi begynte å selge lodd på en stor ametystdruse som skal selges gjennom året fram til årsmøtet i november. Dessverre var ikke drusen på plass da den ennå ikke var kommet til Norge. Som vanlig ble kvelden avsluttet med kaffe, rundstykker og utlodning.

**Februarmøtet 2000.** 32 medlemmer var tilstede. Kveldens kåsør var vårt eget medlem Anna Helma Tobiassen, og kåseriet het «Øya Fur i Limfjorden - et geologisk Mekka». Vi ble tatt med på tur til Danmark med mange spennende fossiler og annerledes geologi enn vi er vant til i Vestfold. Anna Helma fikk en ammonitt som takk for foredraget. Ole Bundgaard hadde med seg en del av sine fossiler som er samlet i Danmark og laget en utstilling av disse. På dette møtet var endelig ametystdrusen på plass og det gikk strykende med loddsalget. Vi fikk ett nytt medlem på dette møtet. Møtet avsluttet som vanlig med steinprat, kaffehygge og utlodning.

**Marsmøtet 2000.** 40 medlemmer var tilstede. Kveldens foredragsholder var Reidar Trønnes fra Geologisk Museum, og har snakket om «oslofeltet og Vestfold». Det var et litt vanskelig foredrag som de med kunnskaper utover det «vanlige» medlem hadde mest glede av. Vi fikk ett nytt medlem også denne kvelden. «Stein» og «Vestfoldstein» ble delt ut på møtet. Vi avsluttet som vanlig med kaffe, rundstykker og stort loddsalg - hele kr. 1.290.-.

**Aprilmøtet 2000.** 36 medlemmer var tilstede. Vi hadde besøk av Hans Jørgen Berg fra Geologisk Museum som fortalte om sin «Mineraljakt på Sardinia». Han har vært på hele 15 turer til Italia og hadde tatt med litt fra flere av turene. Leder tok opp «problemet» foreningens videre drift - hva skal vi drive med. Det var ingen av medlemmene som hadde noe innspille til dette så dermed var vi like langt! Avslutningen på kvelden var som vanlig med kaffe og et stort loddsalg.

**Maimøtet 2000.** 35 medlemmer var tilstede. Møtet var viet oss selv og «Hva skjer på hobbyrom-

met på Hogsnes?» Berit Enger og Torunn Evensen hadde sammen tatt på seg å fortelle oss andre om dette, og det gjorde de på en morsom måte. Det var utstilling av smykker og annet medlemmene hadde slipt siste halvåret, og det var virkelig imponerende det de hadde gjort. Noen av smykkene hadde sølvinnfatning noe de også hadde gjort der oppe. Stig Larsen ga oss en rapport om arbeidet med messa på Eidsfoss som han mente var rute, og håpet på noen flere hjelpere fra oss. Bingouke fra 4. juli - det ble noe hektisk for å få vakter til dette i år også, men det løste seg da. Kaffehygge og loddsalg avsluttet som vanlig kvelden.

### **Septembermøtet 2000**

36 medlemmer var tilstede. Kveldens foredragsholder var Niels Abildgaard fra Oslo geologiforening. Hans kåseri het « Opplevelser i Tucson, Arizona» og han hadde bilder av kaktus i alle størrelser. Han fortalte fra messen i Tucson som jo er verdensberømt for både for sin egenart og størrelse. De var også på tur til den «forstenede skog» som jo må være en kjempeopplevelse, men de ble intenst passet på, for det var strengt forbudt å ta med så mye som en flis. Det ble delt ut «Stein» denne kvelden. Vi fikk 2 nye medlemmer. Som vanlig avslutning med kaffe og utlodning.

**Oktobermøtet 2000.** 32 medlemmer var tilstede. Vi hadde vært så heldige å få 1 .amanuensis Jørn Hurum fra Paleontologisk Museum som foredragsholder og han fortalte oss om «Dinosaurer i snøen». Sist søndag avsluttet NRK sin store serie i høst om dinosaurene og denne kvelden var vi helt up to date så å si. Han brukte en del bilder som også var med i serien og det var et veldig interessant foredrag. Innkalling til årsmøtet ble delt ut. Kvelden ble avsluttet med kaffekos og utlodning som vanlig.

### **Turer:**

Det var planlagt 7 turer, fordelt med 5 på våren og 2 på høsten.

Vårens første tur var tradisjonen tro lagt til Tvedalen 30.april med Frode Andersen som turlleder. Vi vet ikke hvor mange deltakere det ble på denne turen.

Kveldstur til Vesterøya i Sandefjord ble avviklet torsdag 11.mai med Alf Strandli som turlleder. Han hadde lagt stort arbeide i en trykt guide. Det var nydelig vær og en hyggelig tur med over 20 deltakere.

Søndag 28.mai var vi på fossiltur i Tyrifjordområdet med Ole Bundgaard som turlleder. Vi var først på en forekomst på veien mellom Lier og Ska-

ret hvor vi fant masse koraller, sjøliljestilker samt brachiopoder. Etterpå var vi på en forekomst ved E16 fra samme tidsepoke (Silur) Vi hadde flott vær, men var bare 7 deltakere (2 kom helt fra Ål)

Helgen 1. til 4. juni ville vi prøve en ny måte å lage tur på - kalt «villmannstur» hvor de sprekeste av medlemmene kunne være med på leting etter nye forekomster i ulendt terreng i området Drangedal-Kilebygd. Turen var ikke så vellykket da været ikke viste seg fra sin beste side, og tannverk slo ut turlleder Stig Larsen

Pinseften, lørdag 10. juni hadde vi tur til Jomfruland med Odd og Kari Larsen som turledere. Fin båttur over, men det var surt og kaldt. Vi hadde ikke mer enn gått i land på øya før regnet kom og et overhengig tordenvær som ikke var så hyggelig, men etterhvert klarnet det opp og vi fikk allikevel en flott dag. 18 deltakere.

Høstens turer ble innledet med fossiltur til Syl-ling og Vikersund med Ole Bundgaard som turlleder. Vi fant en del «nye» fossiler i Vikersundbakken. Været var litt opp og ned, men det gikk godt an å være ute. Bare 6 deltakere var med.

Siste tur i høst går til Kjørholt Gruver lørdag 11. november sammen med Telemark teologiforening. Turen er ikke avvirket i skrivende stund, men deltakerlisten er full (13 stykker).

#### **Andre aktiviteter:**

\* Slipeaktiviteten

på hobbyrommet på Hogsnes, ledet av Torunn Evensen og Berit Enger, har vært vellykket, og de er etter hvert blitt en trofast gjeng som dyrker sin hobby hver annen onsdag. Foreningen gikk til anskaffelse av to nye slipemaskiner. Thor Andersen har laget et nytt bord til å ha montrene på. Olaf Mathiassen har hatt mange henvendelser fra skoler om omvisning i hobbyrommet, og han hadde med 8 klasser i løpet av kort tid. Han har også tatt barna med på Essostranden for å vise litt om hva naturen gjør med stein.

\* Utstillingen

«Geologi som hobby» er nå ferdig utformet. I to monterer ligger mineraler fra Vestfold, i en er hele landet representert, i en slipt smykkestein, i en fossiler, i en utenlandske mineraler. På 23 tavler, 80x100 cm, har vi tatt for oss Vestfolds geologi med vulkanisme, istid, landheving osv. Litt om utnyttelsen av larvikitten, samt at vi forteller om foreningens drift og aktiviteter sammen med bilder. Dele av utstillingen ble satt opp på Pensjonistskolen i Melsomvik under geologiuka i august - den fikk

fin oppmerksomhet både fra leg og lærd. Utstillingen settes opp på Tønsberg Bibliotek 1. november og skal stå i 3 uker Vårt håp er at skoleverket vil kunne dra litt nytte av den i sin undervisning i geologi så det er sendt ut invitasjon til skolene. Arbeidet med utstillingen har gått over lang tid og det er lagt ned svært mange timer for at resultatet skulle bli bra. Vi fikk tilskudd etter søknad til Agenda 21, kr. 6.000.-

Representasjon:

\*VGF var representert på NAGS årsmøte i Kongsberg i mars ved Stig Larsen og Karin Vette.

\*Olaf Mathisen var vår representant ved årsmøtet i Tønsberg Foreningsbingo.

Diverse:

\* Vestfold-Stein er kommet ut med 3 utgaver også dette året. Geir Skaret skal ha all ære av et fint medlemsblad.

\* Årets bingoresultat ble kr. 36.800.- og dette er et flott resultat for forholdsvis liten innsats, men det er de samme medlemmene omtrent som stiller opp hvert år så i år bestemte vi at de fikk en liten gave som takk for innsatsen.

\* Kontingenten har i år vært kr. 200.- for voksen/familiekontingent, og kr. 100.- for barnekontingent.

\* Vi har hatt en stor ametystdruse til utlodning gjennom året og det er solgt 1333 lodder. Den skal trekkes på årsmøtet.

\* Årets NAGS-messe ble arrangert på Eidsfoss og Stig Larsen var vår representant i messestyret og gjorde en stor innsats for at arrangementet skulle bli vellykket. Været var på messearrangørens side akkurat den helgen. Overskuddet ble delt på de 3 foreningene som var med i arbeidet og utgjorde kr. 500,- på hver.

## **Sørlandets geologiforening 30 års jubileum**

SKOTTEVIKA, 28/10-2000

I dag 28de oktober år 2000 feirer vi 30 års jubileum på Skotteviga Camping i restauranten med 20 deltagere.

Sørlandets Geologiforening er fortsatt en meget seriøs forening med 120 medlemmer og 13 familiemedlemmer. Økonomien er god. På grunn av portoforhøyelse og andre årsaker er kontingenten steget fra kr. 175 til kr. 200 pr år. Æresmedlemmer

og studenter kr. 100 og Familiemedlemmer kr. 50.

Vi legger stor vekt på opplysningsvirksomhet fra geologiens mangfoldige felter og grunneiers rettigheter. Vi har oppnådd at geologi begynner å bli et skolefag. I 25-års prologen skrev jeg at vi håper Ole Fridtjof Frigstad snarest må bli ansatt på heltid som geolog på geologisk avdeling ved Agder Naturmuseum. Ønsket er oppfylt. Ole F. Frigstad fikk heldagsstilling i 1997. Æresmedlem Einar Mykland var også i flere år vaktmester på Agder Naturmuseum til han gikk av med pensjon. Geolog Torleif Moseid er styremedlem i Arendalsavdelingen, for bare å nevne noen av våre medlemmer på rett plass.

Siden 25 års jubileet er flere av våre entusiastiske medlemmer gått bort. Blant andre æresmedlem studiekonsulent Paul Hals og vår alles kjære professor Steinar Skjeseth som fikk kongens fortjenestemedalje i gull. Alle som hadde den glede å kjenne ham, vil være enig i at han var en ener som medmenneske, og med enorm geologisk opplysningsvirksomhet som vi fikk så rikelig del i. Hans bortgang forårsaket slutt på mange interessante og hyggelige langturer og seminarer med ham som foreleser. Han kan ikke erstattes. Kun i «minnenes verden». Mange er blitt eldre med grånet hår og rynker m.m. Alle er ikke lenger så aktive, men - de betaler fortsatt kontingenten. Vi er dem stor takk skyldig for deres ideologi og entusiasme gjennom årene, så Sørlandets Geologiforening kan feire 30-års jubileum i dag. Takk skyldig er vi ikke minst overfor våre Æresmedlemmer. Vi er så heldige å ha 6 av dem tilstede her i dag.

Vi har et stadig tilsig av nye medlemmer i alle yrker og aldre. Styremedlemmer skifter navn. Æresmedlem Tore Voss Taraldsen ønsket avløsning et



*Fra venstre: Erna Solås, formann Arendalsavd., æresmedlem og hovedstyremedlem. - Einar Mukkland, æresmedlem, mangeårig hovedstyremedlem, mm. - Thorleif Ålvik, æresmedlem, hovedstyremedlem, kasserer Arendalsavd, 30 års medlemskap i S.G. - Ute de Lange Nilsen, æresmedlem, utenlandskorrespondent, mm, første kvinnelige æresmedlem. - Elisabeth Gjertsen, æresmedlem, 30 års medlemskap i S.G., hovedstyremedlem, 22 år som avd. styreformann.*

ter mange års utsendelse av NAGS-nytt, nå bladet STEIN. Olav Revheim, styremedlem i hovedstyret og Kristiansandsavdelingens styre har overtatt utsendelsen sammen med Elisabeth Gjertsen. Kjell Stangborli er fortsatt kasserer. Et verv han overtok etter æresmedlem Torleif Aalvik for en del år siden. Kjell vil ha avløsning til våren. Det har han sagt i tre år på rad, men nå er det alvor! Erna Solås og Elisabeth Gjertsen er fortsatt avdelingsledere. Begge er vi æresmedlemmer. Erna redigerte både 15 og 20 års jubileumsheftene.

Kristiansandsavdelingen ble i år prioritert av Kristiansand kommune og fikk tildelt "millenium år 2000" kulturmidler for en stor og allsidig geolo-

## Opphørssalg

Diverse innfatninger i tinn, forsølvet, forgylt og i sølv, kjeder i sølv, nysølv, og stål, beltespenner, bolainnfatninger, m/snorer og tupper, m. m, selges under ½ innkjøpspris. Selges under ett.

Ring tlf 62 42 75 05 for utførlige opplysninger.



gisk utstilling i Kristiansand bibliotek i juli og august, samt stor steinmesse 26-28 august på ærverdige Christianholms festning. Messekomiteen med Jens Andreas Larsen som messeleder hadde ca ett års forarbeide før messa, og med god hjelp av Kristiansandsavdelingens medlemmer med flere gav messa god økonomi til Kristiansandsavdelingen. Ofte får vi henvendelser fra skolene om veiledning, opplysningsvirksomhet, og om supplement til skolens steinsamlinger, samt samarbeide med andre naturvitenskapelige foreninger. Vi har det beste samarbeid med museene og gir stuffer til den mineralske samlingen. Begge avdelinger har den fordel at de har sine lagsmøter på museet, med gratis husleie på Aust-Agder Museum, og Agder naturmuseum.

Heftet « geologisk tur i byens gater» ( Kristiansand ) kommer ut i forbedret utgave med hjelp av kulturmidler.

På Sørlandets Geologiforenings første årsmøte den 29de juni 1971 på Evje skole, ytret den nylvalgte formann Arne Gundersen, Arendal - i det han takket for tilliten- ønske og håp om at foreningen måtte fortsette i samme ånd som hittil. Ja Arne, du fikk ikke oppleve at etter beste ideologiske evne og entusiasme er ditt ønske oppfylt. Vi feirer 30-års jubileum i dag.

Gratulerer med dagen!

*Elisabeth Gjertsen*

## Stockholms Amatörgeologiska Sällskap

*Ekursion till Alnön den 23 - 24 september 2000*

*av Kristina Olsson*

Den soliga helgen 23-24 september åkte ett gäng forventansfulla SAGS-are till Alnön. Den geologiskt sett mycket annorlunda och intressanta ön hade lockatfoljande deltagare:

Pähr och Karin Engstrom, Lasse Gustafsson, Anders Ersson, Bertil Otter, Gote Brunnberg, Margareta Bjork, Gunnar Almeborg, Birgit Petersson, Willi Dick, Kerstin Posse, Asta Larsson, Eira Engberg, Ellen Eklund, Tommy Stenberg, Sture och Else-Britt Hall, Hasse Tranefors och Kristina Olsson.

Guide: Sven Jonasson, ordförande i Sundsvalls geologiska, förening.

Trevlig inkvartering hade ordnats av excursionssamordnarna Pähr och Kari på STF's vandrarhem Gaffelbyn på Norra Stadsberget i Sundsvall. De flesta av oss droppade in redan under fredagskvällen. Lördag morgon mötte vår guide Sven Jonasson upp, oc vi åkte i bilkaravan till Kyrktunet vid Alno kyrka. Där gick vi en genomgång av Alnös spännande geologi med de for området typiska alkalina bergarterna. Harry von Eckerman utforskade området på 30- och 40-talet och kom fram till att det för c:a 500 milj år seda inträffade fler vulkaniska explosioner som orsakade en mängd sprickor i berggrunden. Genom dessa trängde de karbonatrika smältorna upp och en serie mer eller mindre sällsynta bergarter bildades. Många sälsynta grundämnen anrikas gärna i karbonatiter och vissa alkaliska bergarter vilket forklarar förekomsten av många ovanliga mineral här. Sedan 70-talet har fortsatt utforskning av området skett framfor allt av Peter Kresten.

Redan på kyrktunet får vi tillfälle att plocka fram hammaren. Här finns ett förråd med flera bergarter som numera är svara att få tag på ute i fält såsom **alnöit**, **alnöitbreccia** och **borengit** (kaliumrik traktyt).

Turen går först till kalkbrottet vid Smedsgården. Här hittar vi sövit (magmatisk kalksten), en wollastonitrik bergart, samt tittar på en gång med röd traktyt i bergväggen.

Åker vidare til Ås där vi i en skärpning intil vägen finner **pyroxenit** och **jacupirangit** (pyroxenit med magnetit).

Den senare var en period foremål for järnmalmsbrytning och utskeppades via Ås brygga.

Nästa stopp blir vid Åsberget. Här får vi lära oss skillnaden mellan **ijolit** och **nefelinsyenit** som båda innehåller nefelin, pyroxen och alkali fältspat men i olika proportioner.

Lunch intas vid Ås brygga vars stora stenblock är en fin provkarta på flertalet av Alnös bergarter. Ser bl.a. fin **sövitpegmatit** (grovkornig blandning av sövit och pyroxent) och **kimberlit**. Vid Näset tittar vi på en fredad hål I med alnoit med stora blanka tavlor av flogopit. Hål len har ett flertal färska brottytor.

I närheten av Horningsholm blir nästa stopp. Här finns fin gul **canerinit** (omvandlingsprodukt av nefelin) alldeles intill vägen. Den fridfulla tystnaden i skogsbacken bryts plotsligt av glada, hamrande SAGSare.

Sista stoppet blir Pottängs **barytbrott**. Sven Jonason berättar att man under kriget led brist på baryt och von Eckerman fick i uppdrag att söka nya fyndigheter. Genom att söka efter den lilla busken bentry som gillar baryt lyckades han lokalisera pottängsbaryten. Baryt finner vi alla lätt, men de fiesta letar förgäves efter **goethit**. Bara Göte lyckas! Vi tackar Sven Jonasson för en mycket intressant och givande dag.

På kvällen gemensam middag på gourmet-restaurangen Tallkotten med strålande utsikt över Sundsvall. Efter stenprat på vandrarhemmet och en och annan välförtjänt kvällsmedicin somrar alla sött.

På söndag är det "fritt letande". Många styr färden till trakten av Hörningsholm där man tidigare gjort fynd av det vackra blå mineralet **hauyn**. Anders lyckas hitta en liten blå misstänkt prick. Plötsligt samlas Lasse, Bertil och Anders runt en stor gran där de ligger på alla fyra och gräver. Vi andra förstår att något intressant är på gång. Jodå, här finns små bruna oktaedrar av **pyrochlor** i sövit och snart blir det trångt runt granen. Men det är gott om kristaller och sämjan förblir god. Göte och Pähr gör en tur till I Hartung, men det visar sig svårt att finna

varphögen som är helt övervuxen och det blir inga fynd. Birgit som är uppvuxen på Alnön åker på nostalgitur. Birgit berättar att barnen på den tiden var mycket stolta över att få bo på en vulkan.

Sammanfattningsvis en helg med många positiva fortecken: Ett underbart väder, god guidning, fina fynd och inte minst samvaro med trevliga stenvänner.

### Ordföranden har ordet

Hej alla vänner och stenkackare!

Innesäsongen har inletts och av höstens program återstår bara den traditionella Lucia-auktionen som ju dock brukar vara en höjdare, se annons i detta nummer. Jag vill särskilt uppmana er att se igenom ert stufflager och skänka några till SAGS. Förutom till auktionen behövs de även till lotteriet på mässan i februari.

Planeringen av vårens verksamhet pågår. Om allt klaffar kommer en stor och förhoppningsvis mycket positiv förändring att vara en ny lokal för inneträffarna, nämligen Gästabudssalen i Hartwickska Huset på Södermalm nära Mariatorget.

Hartwickska Huset i hörnet av S:t Paulsgatan och

## ALT DU TRENGER PÅ ETT STED!

- \* UTROLIG UTVALG AV SLIPT OG USLIPT SMYKKESTEIN
- \* VERKTØY OG MASKINER FOR BEARBEIDING AV STEIN
- \* DIAMANTSLIPEUTSTYR FOR STEIN OG METALLER
- \* EKTE OG UEKTE INNFATNINGER
- \* KNIVMAKERUTSTYR OG VERKTØY
- \* LÆR I MANGE KVALITETER
- \* SØLV OG SØLVSMEDUTSTYR
- \* RIMELIG OG GODT NYSØLV
- \* UTSTYR FOR Å LAGE SMYKKER I SØLV OG STEIN
- \* LITTERATUR

I vår flotte, 92-siders katalog finner du alt du trenger til hobbyarbeidet. Den sender vi mot kr 45,- i frimerker.



Storgt 211, 3912 Porsgrunn

Telefon 35 55 04 72 eller 35 55 86 54    Telefax 35 55 98 43



Timmermangsgatan har tre innganger; S:t Paulsgatan 39D i gatuplanet, samt S:t Paulsgatan 39A og 39B som ligger mot gården og som man når via stentrappor i muren frå S:T Paulsgatan samt frå Timmermangsgatan via Maria Gamla Skolas skolgård.

Byggnaden er vid sidan av Maria kyrka en av Södermalms äldsta. Den ägs av Stockholms stad og har sedan slutet av 1960-talet använts som föreningslokal (Maria-Högalids föreningsråd)

Vi kommer att ha möjlighet att ha eget skåp i ett utrymme intill möteslokalen. Jag hoppas att vi skall kunna ha tillgång till SAGS tidskrifter og litteratur i samband med mötena fram ledes. Lokalgruppen som hittade den nya lokalen fortsätter att leta efter en lokal som vi kan hyra på heltid og där vi kan ha stensamling og gemensam utrustning.

Lokalbytet medför byte av mötesdag till sista tisdagen i månaden pga tidigare bokningar. Årsmötet äger rum i samband med februarimötet, se särskild kallelse. Övriga handlingar delas ut i samband med årsmötet. Vid januarimötet tisdagen den 30/1 kommer professor Jan Bergström vid Naturhistoriska Riksmuseet att tala om den snabba utvecklingen av olika livsformer under Kambrium. Efter årsmötet tisdagen den 27/2 kommer Per Nysten frå Uppsala att berätta om pegmatiter vid Arlanda. Ett möte under våren kommer att handla om hur man ordnar sin mineralsamling: rengöring

av stuffer, systematisering mm. Övriga möten kommer troligen att behandla ämnen som har samband med vårens exkursioner. Förslag till mål för vårens utfärder mottas tacksamt av styrelsen.

I övrigt pågår diskussioner att utvidga SAGS hemsida på internet så att mer information finns tillgänglig den vägen.

Vänliga hälsningar Jan

## Ålesund geologiforening

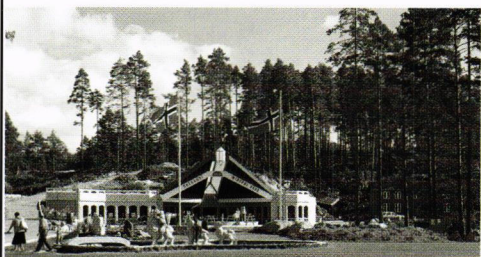
*Steintur til Stordal.*

Søndag 01.10.00

Fremmøte hos Esso-Hans kl 09.00, ikke den helt store oppslutningen, menn følgende personer dro innover i tre biler: Ola K, Johanne, Gunnvor, Roger, Brit og Magnar. I tillegg kom Hilde direkte fra Brattvåg.

Inne i Stordalen møtte Einar L. oss nede ved veien. Ruth var blitt syk, forkjølelse, så han valgte å droppe steinturen. Vi andre dro innover til «Langsetra», hvor vi parkerte bilene. Roger hadde planlagt en tur innover en dal til venstre for «Langsetra».

Da vi kom opp på høyden, valgte Ola K., Johanne og Brit å dra ned til elva for å lete etter stein. Vi tre andre, Roger, Hilde og undertegnende, travet vi-



# Setesdal MINERAL PARK

“Det må sees for å bli trodd”

4737 HORNNES

[www.mineralparken.no](http://www.mineralparken.no)

Tlf./Fax: 37 93 13 10

Kontor og gruppebestilling

Tlf.: 38 00 30 70

Fax: 38 00 30 71

**15-17. juni og 24-26. august 2001.**

Mineral messe/treff med gruvetur til Baryttgruver på Lista, samt at distriktets 3 øvrige gruver har nysprengt.

Påmelding til gruveturene. Mulighet for bytte og salg av mineraler.

**Mineral messe/treff, ingen bordleie. Bytte, veiledning.**

**Åpent fra 5. mai –30. september 2001**

**Kafeteria - båtutleie - mineralsalg - firma/private arrangement**

dere innover i dalen. Det ble ikke de helt eksklusive steinfunnene, men både sekker og plastnett ble etter hvert fylt opp.

En tur ned til marmorforekomsten i elva ble det også. I nærheten av dette stedet hadde Roger lagt av noe han kalte «grønn marmor», så vi fikk med oss prøver av begge typene. Vi var både lange i armene og trøtte i beina da vi kom ned til bilene.

Turen gikk så videre til Ruth og Einar sin hytte, og der hadde vertskapet dekket opp med vafler, kaker og kaffe. Ola K., Johanne og Gunnvor var allerede reist hjemover, Ola K. skulle i fødselsdagsselskap.



*Dugnadsgjeng, Einar Fivelsdal, Ola Kviebakk og Torstein Olsen. Foto Roger Rasch Larsen*

Vi takker vertskapet for både bevertning og gjestfrihet. Nå forstår jeg hvorfor Stordal-turene er så populære. Dette var riktig så hyggelig og en fin avslutning på en vellykket dag. Været var

helt topp, med sol fra skyfri himmel hele dagen

### *Tur til Harøya og Sandøya*

Søndag 30. april 2000

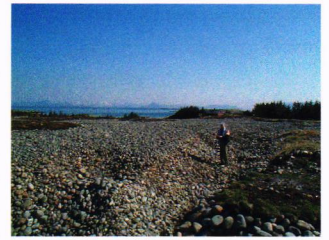
På fergekaia i Bratvåg kl. 09.45 møtte Bjørn Bjørnsen, Torstein Olsen, Einar Fivelstad, Magnar Nygård, Roger Rasch Larsen, Einar Larsen, Solveig og Oskar Nedregård, Gunnvor Aksnessether, Anne Marie og Ola Kviebakk og Brit Isaksen.



*Britt Isaksen i rullesteinsura på Sandøya. Foto Roger Rasch Larsen*

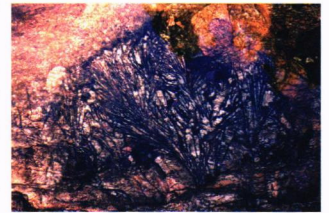
Himmelen var skyfri og temperaturen var som den varmeste sommerdag Turen gikk videre over Harøya og Finnøya i "høgt" tempo for å rekke ferga til Sandøya. Sandøya var en utforsket øy for geologene, så vi var veldig spente på hva vi ville finne. Vi tok kun "Fivels" bil over med ferga slik at vi hadde lastebil til alle steinene. Vel i land på øya gikk vi en veg til venstre for fergeleie. Der kom vi

til et steinbrudd som vi tok fatt på. "Kongen av ametyster" Roger fant umiddelbart en ametyst i fjellveggen. Denne klarte han å få hakket noen små fliser av. Ellers fant vi mange store Granater. Her fikk vi besøk



*Einar Larsen i rullesteinsura på Sandøya. Foto Roger Rasch Larsen*

av en av urinnvånerene på Sandøya. Ingeniør Bjørn Sandøy m/frue, som viste seg å være svært hyggelige folk. De var nysgjerrige på hva vi drev på med. Han tok oss med ned til båthavna, hvor han hadde forundret seg over noen steiner som var ukjente for han. Fiveldal og Roger tok prøver av steinen som antagelig er en Hornfels eller Felsitt som er kommet med isen fra Oslo-området for ca. 10000 år siden. Bjørn Sandøy ble vår kjentmann på øya og loste oss til øyas høyeste punkt, 30 meter over havet. Her ble det matpause med Fivelsdals spesiallagde boknasild, den var nydelig. Vi nøt den vakre utsikten



*Fra Vaksvika. (De svarte strekene på bildet er Glimmer som står på høykant i berget.) Foto Einar Fivelsdal*

over Harøya mot Gossen og Otrøya. Herfra så vi ned på noen svære rullesteinsurer som vi senere lettet for "ett tonn" med vakre steiner. Her fant Brit emner til lysestaker og blomstervaser. Derfra tok vi turen til fjøra og en liten holme som var landfast ved fjøre sjø. Der fant vi flere flintsteiner og noe brun Porfyr. Mens vi ventet på neste ferge, ble vi omvist i luksusbåten til Bjørn Sandøy. Den sto inne i en stor fabrikkbygning. Båten hadde han bygget selv og hadde holdt på i 6 år. Nå var den nesten ferdig og var litt av ett syn. Ferga gikk fra Sandøya kl.4 og vi stoppet så på Harøya ved et steinuttak hvor Einar F. tidligere hadde funnet svart Turmalin. Her viste det seg desverre at det var kjørt jord over. Her var rikelig med granater. Ellers fant vi grønn Pyroksen. Deretter lette vi etter og fant et steinbrudd på den nordvestre delen av øya. Roger fant nok en gang ametyster. Ellers gikk det i kalkspattkrystaller og Einar F. slo til med to «sept-

krystaller» av kvarts. De var vakre. Einar Larsen inviterte alle til 75-årsdags feiring på Geologen 8/5-00. Tiden ble knapp og vi måtte rekke ferga fra Myklebust kl. 18.45 Alle var enige om at vi hadde en vidunderlig flott tur.

### Styrets hjørne

Vi syns vi er kommet godt i gang etter ferien. Godt fremmøte på første møtekveld. Slipekveldene har også hatt bra oppslutning i tillegg til en relativt stor gjeng i sving med dugnadsarbeid. Det er den nye storsaga vi må forsøke å få en best mulig plassering av. Også opplæring på storsaga og testing av den har foregått. Vi er meget kry av den nye saga og har store forventninger til den. Det er i hvert fall hyggelig å slippe stanken av sagoljen.

9 personer ble med på turen til Lom. Skal vi si 6 aktive og 3 medfølgere (de er også viktige). Været var noe vekslende, men ellers hadde vi en fin tur. Steinfeldsten ble ikke av de store bortsett fra Daniels med krysocolla og sannsynligvis også kobber. Det skal bli interessant å se hva den gjemmer (hvis han tør å skjære den opp). Møtetema var interessant dinosaurtur til Sør-Amerika og en masse flotte lysbilder fra Australiatur. Videre forsøkte Hans-Jørgen Berg å lære oss "Mineralbestemmelse ved hjelp av mineralenes fysiske egenskaper".

Det var veldig interessant og så enkelt ut når han holdt på. Vi skal forsøke å repetere fra dette på en eller flere møtekvelder og er spent på resultatet.

På loftet blir det nye leieboere. Radiogjengen trekker seg ut og 6 malerinner kommer inn. Vi takker radiogjengen for greit samarbeid og ønsker male- rinnene velkomne.

### Liste over kjøkkentjeneste

02.10.00 Ruth og Einar Larsen, Ragnhild Lerstad, Torstein.

06.11.00 Hilde Dyb Ringstad, Eirin Sandstad, Ola K.

04.12.00 Liv Sjødin, Malin Slatlem, Finn Smebold, Johanne Solnørdal, Brit, Siw, Rolv, Ola K

16.01.01 Gunnvor Aksnessæther, Odd Blindheim, Trygve H. Bryn, Arne H.

Hvis det ikke passer for noen å møte den kvelden de er oppsatt, må de selv bytte med noen annen på lista eller skaffe annen stedfortreder. Som det fremgår, er et styremedlem satt opp hver kveld for å låse opp og være tilgjengelig ved spørsmål av noen art. De andre personene som er satt opp for hvert

vanlig møte har ansvaret for å koke kaffe og gjøre møtelokalet klart etc. De skal videre ha ansvaret for servering og opprydding etter møtet. Som tidligere, tar vi alle med noe å bite i.

Det er viktig at vi også får kjøkkentjeneste til å fungere skikkelig.

Styremedlemmet (eller nøkkelpersonen) som er nevnt, har ansvaret for at lokalene er oppvarmet til vedkommende møte.

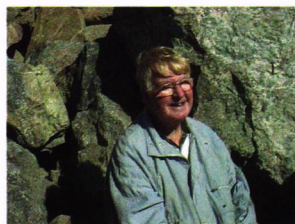
## Steinklubben i Oslo

Stenklubbens utfukt til Nittedal

### Mineraltur til Bjønndalen bruk

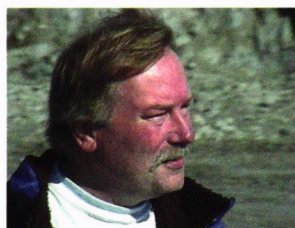
3.September 2000.

I strålende høstsol møtte vi frem på Esso- stasjonen på Grorud - til vår første "steinekspedisjon". Der ble vi møtt av andre entusiaster med ulike erfaringer og fartstid i Steinklubben.



Klubbens grunnlegger, "Thor Jone, "beæret" oss med sitt nærvær og deltagelse på turen. Et lunt og hyggelig bekjentskap for alle. Ellers var fossileksperten Bjørn Funke

med, samt ekspedisjonens leder Lars O.Kvamsdal. 7 - 8 spente barn var klare med hammer og meisel (noen hadde spesial - vernebriller også) med 5 - 6 voksne på slep.



Vi kjørte i flokk og følge til Bjønndalen Bruk der kjentmann Einar Ødegård ventet og låste oss inn til «skattkammeret». Steinbruddet Bjønndalen Bruk har, så vidt jeg husker, vært i drift

siden 60 - tallet, og det utvinnes i hovedsak pukk til singel og grus. Gjennom anene har man avdekket en rekke mineraler i lavabergartene, som gjør bruddet til et eldorado for «stein - elskere». Vi (undertegnede + datter Louise, 8 år ) følte oss *litt tafatte og hjelpeløse der vi stod midt i* det enorme bruddet med hver vår hammer. Hvor skulle vi begynne ? Hva skulle vi lete etter ? Alt virket overveldende og grått.- Bare himmelen over oss lyste blått. Men vi tok trøstig fatt, og forstod snart at



«stein - folket» bruker øynene på en helt annen måte enn en vanlig turgåere. Snart åpenbarte fjellets skatter og hemmeligheter seg for oss ; det glitret og

glimtet i grønt fiolett grått og gull. Jeg vil ikke engang prøve å begi meg inn på å nevne mineralene ved deres rette navn. Det overlater jeg til eksperterne. Etter hugging og sinking av diverse eksemplarer var det tid for kafferast m /mat i steinrøysa --med utveksling og fremvising av dagens fangst. Etter matpausen bar det opptil et annet platå i bruddet som inneholdt andre mineraler. Før vi avsluttet turen ble vi invitert til å ta en titt på Einar Ødegårds (og hans venners) rikholdige samling, utstilt i en brakke de hadde fått satt opp i bruddet. Her måtte alle store og små holde hendene på ryggen - (bare se, men ikke røre )- mens vi beundret de vakre eksemplarene. Men utenfor brakken glitret det også i skatter ( eksemplarer som var forkastet av Einar og vennene hans),og her kunne alle forsyne seg med det de ville ; - sekkene ble enda tyngre.

Så, tok vi farvel - kjørte kolonne ned til porten -,for så å kjøre hver til vårt. En, for oss, helt annerledes søndag var bare halvveis tilendebragt. -Vel hjemme begynte familiens nye « steineksperter» raskt å sortere dagens fangst, skrive merkelapper og etter kort tid kunne resten av familien inviteres til hennes første steinutstilling.

Så det så.

Takk for turen.

Hilsen Louise og Birgitte

### Tur til Vollen

28.mai 2000

Følgende funn ble gjort på turen:

1.ste lokalitet, 4a beta

Blekkspruter: *Lituites*, andre typer blekksprutskall

Trilobitter: *Ampyx mammilatus*, *Lonchodomas*,

*Asaphus ludibundus*, *Remopleurides*.

Snegler: «*Sinuites*» og andre.

2.ndre lokalitet, 4b delta

Trilobitter: *Lichas*, *Scophelochasmops*, *Cybelella*

«*Atractopyge*».

Brachiopoder

3 . dj e lokalitet, 4b alfa

Trilobitter: *Hemispaerocoryphe*, *Asaphus*, *Maenus glaber*, *Calyptaulax*  
Brachiopoder: *Christiania holtedahli*, *Gunnarella*, *Sowerbyella* og andre.

Snegler:

Mosdyr: *Diplotrypa*

Pigghuder: sjølliljestilker

Annet: kalkalge *Ischadites*



## Bornholms stenklubb

Siden sist

### Hobby og Fritid



9. og 10: september i Aakirkeby Hallerne. Der var færre udstillere end normalt så de synede ikke meget i den store hal. For vort vedkommende havde vi lavet en fin lille stand og fik da også talt med størstedelen af de 525

besøgende som fandt vej til Aakirkeby.

Martin

### Den 19. Generalforsamling i Bornholms Stenklub

blev afholdt den 15. september. Bent Petersen blev valgt som ordstyrer. Dernæst fulgte formandens beretning som indeholdt klubbens mange aktiviteter, der som regel er omtalt i STENTRYK. På internet havde Martin's hjemmeside haft 3500 besøgende og Emails med forskellige spørgsmål.- Der var enighed om at reklamen for Bornholms Stenklub på NaturBornholm var for ringe - noget vi gerne vil have rettet op på.

Regnskabet som Therkel præsenterede blev behørigt godkendt og kontingentet er stadig uændret.

Ingen forslag var indkommet.

Valg af bestyrelse forløb tilfredsstillende. Da Tove Frandsen er flyttet fra øen, blev Jan Jørgensen valgt som nyt bestyrelsesmedlem.

Alle andre bestyrelses-medlemmer og suppleanter modtog genvalg.

Bent Petersen blev valgt som ny revisor. Som afslutning på general-forsamlingen takkede Bent for god ro og orden. - Og så var der kaffe med 2 flotte lagkager som Dorte havde lavet. Tak for det

Dorte. Det var tid til almindelig snak og hygge

Valg til bestyrelsen: Genvalg: Therkel H Therkelsen, Rigmor Westh og Dorte Petersen Suppleanter: Else Danielsen og Irene Kofod Nyvalg: Jan Jørgensen Valg af Revisor: Sonja Hashøj Bent Petersen Genvalg til revisorsuppleanten Lilian Pihl *Rigmor*

Hele vinteren til april 2001

Stenslibning Hver torsdag kl. 16 til 20

Sølvarbejde Hver onsdag kl. 18 til 22

Der oprettes hele tiden specialkurser se aktivitetslisten på bagsiden

Fossilaften Den sidste torsdag i hver måned

## Geologiska Föreningen i Göteborg



Hjärtligt välkomna till 2001 års internationella

*Mineral och Smyckestensmessa i Göteborg.*

Vi vill tacka alla 2000 års deltagare som bidrog till att göra den till en lyckad tillställning. Mässan anordnas som vanligt i Frölundaborgs Ishall intill natursköna Slotsskogen. Förra årets supé på lördag kväll blev en formidabel succé varför en upprepning av denna faller sig ganska naturlig. Således inbjudes ni återigen att delta i en supé på lördag kväll för den facila kostnaden av 100 kr, anmäl er via det bifogade formuläret. Dryck ingår dessvärre inte i priset men finns att tillgå till självkostnadspris.

OBS! Anmälan till supen är bindande!

2001 års temautställning: Vad har man sten till?

Årets tema har till syfte att försöka åskådliggöra vad sten som material kan användas till och som ni säkert vet används det till alla möjliga ändamål, allt från juveler till vägbyggen. Vår förhoppning är att vi kan få upp ögonen på folk för hur viktigt och användbart detta material faktiskt är.

Vi inbjuder er härmed att delta i en tävling om titeln mässans bästa stuff där ägaren till den vinnande stuffen kommer att premieras. Objektet ska vara naturligt bildad - d.v.s formen eller färgen får ej ha blivit påverkad eller tillkommen på konstgjord väg. Varje utställare får bidra med högst en stuff som ska vara placerad väl synligt på utställarens bord och det ska tydligt framgå stuffens art samt fyndort. Det utställda objektet får av oss ett nummer som sedan mässans besökare får rösta på under lördagen, den som får flest röster vinner givet-

vis. Vid lika röstetal avgör lotten. Beslutet kan inte överklagas. Vår förhoppning är att vinnaren kan presenteras på supen på lördag kväll under förutsättning att rösterna har räknats.

Så ta med och ställ ut din bästa stuff!

## Drammen og Omegn Geologiforening

*feiret 25 år i år 2000*



og på grunn av plassen måtte vi ha forhåndspåmelding til denne feiringen. Ca. 37 personer hadde meldt sin ankomst. Det var dekket med langbord og det var pyntet med blomster og dekorasjoner som var laget på vårt juleverksted.

Formann Dag Ottesen ønsket de fremmøtte 31 personer velkommen. Han kunne meddele at våre spesielt innbudte gjester: formannen i Vestfold teologiforening, formann i NAGS Knut Edvard Larsen og formann i Kongsberg teologiforening, samt vårt æresmedlem David Johansen alle med ektefelle/samboer dessverre hadde måttet melde avbud.

Vi fikk en gave fra NAGS som var en mineralbok, samt en hilsen fra Vestfold Geologiforening.

Dag «mimret» litt rundt hva som hadde skjedd på disse 25 år. Tallet på medlemmene har de siste årene ligget på ca 65 familiemedlemskap. Han takket også de medlemmene som hadde tatt med seg utlodningsstuffer til vårt jubileumslotteri. Han ønsket velkommen til bords, hvor vi serverte kaffe/brus, bløtkaker og kransekaker. Dag hadde også laget 2 sanger som ble sunget under bordsetningen.

Øivind Juul Nilsen hadde påtatt seg å lage en jubileumsberetning, som han fremførte uten manuskript. Det som han syntes var bemerkelsesverdig var at foreningen i disse 25 år kun hadde hatt 4 formenn: David, Øivind, Helge og Dag.

Foreningen har også to æresmedlemmer: Odd Halsen (død) og David Johansen.

Dag takket Øivind for den historiske beretning og kunne meddele at styret hadde besluttet å dele ut sitt 3. æresmedlemskap som ble tildelt Øivind Juul Nilsen. Dag overrakte Øivind diplommet som bevis på dette.

Vi hadde på dette møtet ingen foredragsholder, da vi ønsket å mimre litt med gamle slides fra turer og messer. Dag hadde laget en kavalkade over dette.

Styret hadde også bestemt at vi ville ha et bildegalleri. Dag hadde funnet plass på den ene kortveggen og hengt opp bilde at Odd Halsen, David Johansen, Øivind Juul Nilsen, Helge Andersen og Dag Ottesen.

*Tur 17. september 2000*

Høstsesongen begynte med tur til det spennende Modumområdet. Magnesitt/serpentinforekomsten i Dypingdal, var målet. Men det hele begynte litt dramatisk. Tre personer, alle uten bil, sto og ventet nedenfor Skutebrygga og håpet på skyss. Heldigvis dukket Rolf og Kirsti opp, og med god velvilje fra deres side ble problemet løst. De hadde en bil ekstra som de hentet, og takk for det.

Ved Statoilstasjonen på Sysle sto flere andre og ventet, og dermed bar det av gårde.

I Dypingdal er det funnet mange ulike mineraler opp gjennom årene, og noen av dem ble da også oss til del. Serpentin med fine hematittkrystaller, av og til pene skarpkantede med fin glans, var noe av det gjeve som vi plukket.

Magnesitt, krysotil, talk og hydrotalkitt var noe av det andre vi fant. Den sistnevnte forekom faktisk i tre farver, hvit, grønn og blå. Ifølge Dag skulle den siste inneholde små krystaller av spinell, men det viste seg ved en senere undersøkelse å være feil. Det var hematittkrystaller som ble observert.

Også noen få, små druserom med noen rare krystaller i dukket opp. Men hva det var for noe rart, det visste ingen. Da vi var ferdige der, dro vi en liten svipptur til glimmerbruddet rett vest for Vestre Spone kapell. Så vidt jeg erindrer har ikke foreningen hatt noen tur dit før, men vi har nok ikke forsaket noe ved det. Det var stort sett bare glimmer å finne, pluss litt sort turmalin. Men ingen med avslutning. Alle var likevel godt fornøyd da de dro hjemover igjen.

## Solør og odal geologiforening

### *Fra årsmeldinga*

Medlemstallet det siste året har vært 40 i Norge og 19 i Sverige.

Det har vært holdt 3 styremøter. Foruten årsmøtet og julemøtet har det vært 3 vanlige medlemsmøter. Vi har hatt 7 dagsturer og 1 week-end-tur. Utenom dette har noen av styret deltatt på Mossemessa og på lengre steinturer til Gällivarre og endatil til Kina.

Styremøtene har vært på Svullrya, i Gjesåsen og i Torsby. Årsmøtet var på Mattila, og julemøtet ble som vanlig holdt på Mullikkala. Møtet den 18/2 var på biblioteket på Flisa i forbindelse med vår geologi-utstilling der, møtet 18/3 var på Furubo hvor Hans Vidar Ellingsen og Astrid Haugen fortalt om Grønlands natur og geologi etter at vi var ferdig med foreningsstoffet, og møtet 28/10 var i Sørbyhuset hvor vi så på masse fine steiner fra mange kanter etter møtesakene. Turprogrammet startet 5/5 med tur til Rælingen for å finne turmalin. De som syntes 2 timers tur ble for langt, fant fin bergkrystall. På turen til Jeløya var det fa deltakere, men det ble masse fine stuffer: stjerneporfyr, augitt, goetitt, jaspis m.m, samt beryll, samarkitt, dendritter i Skoltbruddet. De som dro, mente turen burde gjøres om igjen for resten av medlemmene. 30/6 - 2/7 hadde vi week-end-tur til Hadeland. Vi kom til campingplassen fredag kveld. Lørdag møtte vi Brita Malmsten som tok oss med til sinkgruva. Etter omvisningen fikk vi plukke stuffer fra slagg-haugen, og vi fant mye fint der. Så gikk turen til gruvemuseet hvor vi så masse flotte stuffer. Etter matpausa var vi ved ei kalkgruve og en gammel kalkovn. Etter middag dro vi ut og fant flott

# NORSK STEINSENTER

STRANDGATEN, 4950 RISØR. TLF. 37 15 00 96 FAX. 37 15 20 22

SMYKKEFATNINGER EKTE  
OG UEKTE  
CABOCHONER OG TROMLET  
STEIN I MANGE TYPER OG  
STØRRELSER  
FERDIGE SMYKKER  
GAVEARTIKLER  
KLEBERSTEINSARTIKLER  
ETC, ETC.  
ENGROS



VI SENDER  
OVER HELE LANDET

STEINSLIPERUTSTYR  
GEOLOGIVERKTØY  
UV-LAMPER  
FOLDEESKER  
VERKTØY  
RÅSTEIN  
BØKER  
TROMLEMASKINER  
ETC, ETC.  
DETALJ



### Foreningens historie.

Gunnar Larsgård tok oss med på et tilbakeblikk over foreningens historie fra den tiden de var en underavdeling av Hedmark geologiforening og fram til i dag. Han leste brevet som Ludvik Bekk sendte ut og som samlet de som dannet foreningen. I år er det 10 år siden vi gikk ut av Hedmark geo og dannet vår egen forening. Det var ikke lite arbeid ildsjelen Ludvik nedla i vår geologiforening før han døde. Og etter starten og fram til i dag har foreningen bare økt i aktivitet og medlemstall, og er i dag i høyeste grad oppegående.

Årsmøtet i NAGSs Årsmøtet i NAGS blir i år 10-11/3 i Fredrikstad. Formann og nestformann har reist til møtet i de siste årene, de reiser for egen

regning og får reisetilskudd for det som er mer enn 10 mil fra foreningens adresse. De blir våre utsendinger i år også.

**NAGS skal selge noen av sine aksjer i Stein, og vår forening skal prøve å argumentere for at pengene for salget skal gå til driftskapital for Stein.** (red.uth.)

Det ble minnet om at vi har oxalsyre og t-shirts som kan selges.

Mens vi drakk kaffe og spiste deilige kaker hadde vi et vellykket loddsalg.

Tor Arne Rønning viste bilder fra reisen til Kina som 5 av medlemmene har deltatt på.

Sekr.

Leserannonse

### Brukt sag

6" - 8", med diamantsagblad ønskes kjøpt.  
Per Hansen 77 07 77 29

### Årets steintreff på Eidsfoss

fra 20. til 22. juli  
Opplysninger får du hos  
Bjørn Otto Hansen  
tlf. 901 87 141  
othansen@online.no

# STEN- MÄSSAN

i Göteborg

Frölunda-  
borgs Ishall

**21 - 22 april 2001**

Rösta fram  
mässans bästa  
stuff!

Årets tema: *Vad har man sten till?*

**Entré:**

**Vuxna 40 kr**

**Barn 7-15 år 10 kr.**

**Lördag kl. 10-18 Söndag kl. 10-17**

**Arrangör:**

**Göteborgs geologiska förening**

**Fjällgatan 18 413 17 Göteborg**

**Tel: 031-42 10 73 Fax: 0322-50134**